

Vaste commissie voor SZW uit de Tweede-Kamer der Staten-Generaal
H.J. Post
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

doorkiesnummer (070) 373 8463	uw kenmerk	bijlage(n)
betreft Armoedemiddelen en problematiek beschermingsbewind	ons kenmerk BAWI/U201300825	datum 17 juni 2013

Geachte leden van de vaste commissie,

De VNG-commissie Werk & Inkomen en Divosa hebben gesproken over de besteding van de 80 miljoen in 2014 en de structureel 100 miljoen euro in 2015 aan armoedemiddelen. Middels deze brief brengen wij twee punten onder uw aandacht. Een brief met dezelfde inhoud is eerder onder de aandacht van Staatssecretaris Klijnsma gebracht. Ten eerste willen wij met de armoedemiddelen maatwerk kunnen leveren op lokaal niveau. Ten tweede vragen wij uw aandacht voor de explosieve stijging van de kosten in de bijzondere bijstand voor beschermingsbewind. Doordat er een groot beroep wordt gedaan op de gemeentelijke middelen, kunnen gemeenten steeds minder besteden aan andere doeleinden binnen het armoedebeleid. Gemeenten willen duidelijkheid over de armoedemiddelen omdat ze de begroting voor 2014 aan het voorbereiden zijn. De armoedemiddelen zijn noodzakelijk omdat gemeenten te maken hebben met een groeiende doelgroep en een toenemende complexiteit van de armoede- en schuldenproblematiek in Nederland.

Maatwerk op lokaal niveau noodzakelijk

Wij zijn van mening dat de middelen ten goede moeten komen aan armoedebestrijding. Met deze armoedemiddelen willen we op lokaal niveau maatwerk leveren. Wij staan kritisch tegenover de oormerking van de gelden voor Sportimpuls en het Jeugdsportfonds. Gemeenten steunen deze fondsen vaak al op lokaal niveau door hun minimebeleid. Wij pleiten er dus voor om de armoedegelden niet aan het landelijke Jeugdsportfonds en het Sportimpuls beschikbaar te stellen maar aan de gemeenten over te hevelen. De gemeenten zullen verantwoording afleggen over de middelen aan de gemeenteraad. Wij willen geen extra verantwoordingslast dat ten koste gaat van het bedrag dat aan armoedebestrijding kan worden besteed. In het Regeerakkoord wordt er extra aandacht gevraagd voor gezinnen met kinderen, werkenden met een laag inkomen en ouderen met een klein pensioen. Wij staan kritisch ten opzichte van deze vaste doelgroepen vooraf. Gemeenten geven aan dat zij al inzetten op diverse doelgroepen zoals gezinnen of alleenstaanden met kinderen, jongeren met schulden, zzp-ers en werkende armen. Wij willen graag duidelijkheid over de wijze waarop er aandacht wordt besteed aan de drie doelgroepen zeker omdat het niet onze voorkeur heeft om te werken met

vooraf, door het Rijk vastgestelde doelgroepen. Kunt u tevens bevestigen dat de armoedemiddelen niet dienen voor de uitvoeringskosten voor de totstandkoming van de individualisering van de langdurigheidstoelage en de verschuiving van categoriale naar individuele bijzondere bijstand?

Explosieve stijging kosten bijzondere bijstand voor beschermingsbewind

Gemeenten willen de huidige regelingen en voorzieningen van het armoedebeleid minimaal op hetzelfde niveau kunnen continueren. Gemeenten zien de doelgroep en de problematiek echter stijgen. Hiermee stijgen de uitgaven voor het armoedebeleid. De uitgaven voor bijzondere bijstand stijgen in diverse gemeenten buitenproportioneel snel. Dit leidt tot discussies over de mogelijkheden om het huidige minimaal beleid in stand te houden.

In Nederland neemt het aantal mensen dat met financiële problemen te maken heeft toe. Investeren in een financieel gezonde huishouding van personen kan een bijdrage leveren aan de participatie van mensen. Diverse gemeenten draaien projecten met actuele thema's als beschermingsbewind, het respecteren van de beslagvrije voet en de preventie van schulden. Voor personen die, tijdelijk of blijvend, niet in staat zijn om voor hun financiële belangen te zorgen, geldt dat ze onder beschermingsbewind kunnen worden gesteld. Als de cliënt te weinig draagkracht heeft om de bewindvoerder te betalen, heeft de cliënt recht op bijzondere bijstand om hiermee de bewindvoerder te bekostigen. De gemeente betaalt de bijzondere bijstand aan de rechthebbende die daarmee de bewindvoerder betaalt. Veel gemeenten hebben te maken met een explosieve stijging van de kosten in de bijzondere bijstand voor bewindvoering. De kosten voor beschermingsbewind doen een steeds grotere aanslag op het budget voor armoedebestrijding. De gemeenten hebben zelf geen grip op de stijgende kosten van beschermingsbewind. Wij verwachten door inwerkingtreding van het wetsvoorstel wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap een nog grotere toeloop op beschermingsbewind, met name als het hebben van problematische schulden een grond wordt om bewindvoering in te stellen. Wij zijn van mening dat beschermingsbewindvoerders geen schuldbemiddeling zouden moeten uitvoeren voor de rechthebbenden waarvan zij het vermogen beheren. Doordat er een groot beroep wordt gedaan op de gemeentelijke middelen, kunnen gemeenten steeds minder besteden aan andere doeleinden binnen het armoedebeleid. Door de explosieve stijging van de kosten en de vraag of op dit moment beschermingsbewind in alle gevallen juist wordt ingezet, zijn inspanningen vanuit de landelijke overheid noodzakelijk. Wij stellen voor dat het Rijk hier samen met VNG en Divosa een onderzoek naar start om te komen tot een duurzame oplossing.

Tot slot

Wij doen een beroep op het kabinet om gemeenten op bovenstaande punten tegemoet te komen. Wij zijn voor nadere toelichting bereikbaar.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Voorzitter directieraad

Divosa

R. Paas
Voorzitter